

Stappenplan voor het gebruik van OSV2020 programma Kandidaatstelling (KS)

Het **Programma OSV2020-Kandidaatstelling (OSV2020-KS)** is bedoeld voor het centraal stembureau ter ondersteuning bij het onderzoek van de door de politieke partijen ingeleverde kandidatenlijsten. En daarna bij het vaststellen van de definitieve lijst.

Nadat de kandidatenlijstbestanden zijn ingelezen kunnen eventuele verzuimen worden geregistreerd en in een volgend stadium hersteld. Lijsten of kandidaten kunnen worden geschrapt als het verzuim niet is hersteld. In OSV2020-KS wordt de lijstnummering opgegeven waarna de uiteindelijke kandidatenlijsten worden gegenereerd. OSV2020-KS maakt de benodigde processen-verbaal, documenten en bestanden aan.

In dit stappenplan geven wij u een kort overzicht van de basisfuncties van het programma.

1. Uitpakken zip-bestand

Nadat het zip-bestand is uitgepakt vindt u de volgende bestanden:

- Installatiebestanden voor OSV2020-KS
- Installatiehandleiding
- Gebruikershandleiding per verkiezingstype
- Korte gebruikershandleiding per verkiezingstype

2. Installatie van de software

De software wordt, afhankelijk van het besturingssysteem van uw computer, als volgt geïnstalleerd:

- voor installatie op een Windows systeem start u **'installer-windows.exe'**;
- voor installatie op een Mac systeem opent u **'installer-mac-package.zip'** na het openen komt er een nieuw bestand **'installer-mac.app'** die u kunt starten;
- voor installatie op een Linux systeem start u **'installer-linux.sh'**, de Linux installatie verwacht een aantal standaard packages, u kunt deze installeren op Debian / Ubuntu via deze link: [apt:libnss3-tools.net-tools.iputils-ping](http://apt.libnss3-tools.net-tools.iputils-ping).

Het kan zijn dat de bestandsextensies (.exe, .zip, .app) niet worden weergegeven in de Verkenner (Windows) of Finder (MacOS).

Belangrijk: De installatie rond u succesvol af door de installatiewizard te volgen tot en met het klikken op "Gereed" in het laatste scherm. In deze laatste stappen van de installatiewizard worden de snelkoppelingen en de installatiebestanden aangemaakt.

Voor uitgebreide uitleg over de installatie verwijzen wij u naar de installatiehandleiding.

Bij iedere verkiezing wordt een nieuwe versie van OSV2020-KS gebruikt. Om verwarring over verschillende versies in de toekomst te voorkomen, verzoeken wij u om twee maanden na de verkiezing de huidige versie te verwijderen.

Als de installatie niet succesvol is afgerond, kunt u met behulp van de 'Uninstaller' (- Program Files/tools/uninstall/uninstaller.bat -) het programma verwijderen van de computer. Dit dient u uit te voeren als administrator. Vervolgens dient u nog de volgende mappen handmatig te verwijderen:
Program Files/OSV2020-KS_AB
ProgramData/OSV2020-KS

Daarna kunt u het programma opnieuw installeren.

Mocht u problemen ervaren bij het installeren van het programma, neemt u dan contact op met de helpdesk, tel. 0318-765000.

Belangrijk: De installatie van OSV2020-PP is nodig als er een kandidatenlijst moet worden gemaakt voor een politieke partij die geen digitale kandidatenlijst inlevert. U kunt OSV2020-PP downloaden via de website van de Kiesraad: <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/waterschappen/ondersteunende-software-verkiezingen-osv/osv-voor-politieke-partijen>

3. Openen programma OSV2020-KS

Nadat u de software heeft geïnstalleerd kunt u het programma openen, tijdens de installatie opent uw browser de webpagina. OSV2020-KS is een lokale webapplicatie. U heeft toegang tot het programma via de browser van de computer waarop de software is geïnstalleerd, u kunt de browserpagina openen via de aangemaakte snelkoppeling. Als u geen snelkoppeling heeft aangemaakt kunt u de applicatie openen via de link (afhankelijk van het type stembureau):

Windows: <https://gsb-ab-u.osv2020.nl/wus.nl>

MacOS / Linux: <https://gsb-ab-u.osv2020.nl/wus.nl:443>

Pas het poortnummer naar OSV2020-KS eventueel aan indien tijdens de installatie een ander poortnummer is opgegeven. Indien de pagina niet bereikbaar is kunt u <https://localhost/wus-nl/> en <https://localhost:443/wus-nl/> proberen. Er verschijnt in dat geval een waarschuwing over het certificaat.

4. Instellen hoofd-certificaat in browser

OSV2020-KS maakt gebruik van een zelf ondertekend beveiligingscertificaat (self-signed certificate) ter beveiliging / encryptie van de communicatie tussen browser en applicatieserver. Dit certificaat wordt tijdens de installatie geïnstalleerd op de server voor een aantal browsers:

Voor Windows zal het certificaat worden geïnstalleerd in Edge Firefox en Chrome.

Bij Linux wordt het certificaat in Firefox toegevoegd.

In MacOS wordt het certificaat in de keychain voor Safari toegevoegd. In versie 11 en 12 wordt het certificaat aan de keychain toegevoegd, u moet dan het tijdelijke Kiesraad certificaat handmatig op vertrouwd instellen.

Als u een andere browser gebruikt of vanaf een ander systeem de webapplicatie benaderd zal u een waarschuwing krijgen over de verbinding. U kunt de waarschuwing negeren en het risico aanvaarden waarna het OSV2020-KS aanmeldscherm zal verschijnen.

5. Start OSV2020-KS

OSV2020-KS kent een tweetal rollen: 'beheerder' en 'medewerker-CSB'. De rol 'medewerker-CSB' geldt voor diegenen die met behulp van OSV2020 voor de kandidaatstelling zorgdragen. De rol 'beheerder' geldt voor degene die het programma installeert en gebruikersaccounts aanmaakt. Bij de installatie is de gebruikersrol 'beheerder' ingesteld. Met deze gebruikersrol kan aan andere gebruikers toegang worden verleend tot OSV2020-KS.

De beheerder logt de eerste keer in met de gebruikersnaam 'admin' en het wachtwoord dat is opgegeven tijdens de installatie. Bij de eerste inlog wordt u gevraagd een nieuw wachtwoord in te stellen. Nadat het initiële wachtwoord is aangepast kunt u beheerders en medewerkers-CSB aanmaken in OSV2020-KS.,

Belangrijk: Maak gebruik van de knop '**Opslaan**' nadat alle informatie in een venster is ingevuld. Als u niet op deze knop klikt en van pagina wisselt, bent u de ingevoerde gegevens kwijt.

6. Processtappen aanmaken kandidatenlijsten

Voor het aanmaken van de uiteindelijke kandidatenlijst doorloopt u als medewerker-CSB achtereenvolgens een aantal stappen:

- Fase 1 'Instellen verkiezingsgegevens'

- Fase 2 'Inlezen en onderzoek'
- Fase 3 'Herstel van verzuimen'
- Fase 4 'Lijstnummering'
- Fase 5 'Vastgestelde kandidatenlijsten'

Het overzicht met verschillende fasen bevindt zich in het hoofdmenu 'Kandidaatstellingsproces'. U gaat naar een andere (volgende of vorige) fase door deze aan te klikken. Met de overgang naar een andere fase komen de voor die fase relevante opties beschikbaar.

7. Instellen verkiezingsgegevens (fase 1)

Om OSV2020-KS te kunnen gebruiken dient eerst een verkiezing te worden gedefinieerd. Met de optie 'instellen verkiezingsgegevens' komt u op het scherm waar de verkiezingsgegevens worden opgegeven. Vul de vereiste verkiezingsgegevens - Gebied en Aantal zetels - in en sla deze vervolgens op.

8. Inlezen en onderzoek (fase 2)

Op de dag van de kandidaatstelling worden de kandidatenlijsten van de politieke partijen bij het centraal stembureau ingeleverd. Het digitale kandidatenlijstbestand dat politieke partijen meebrengen kunnen als volgt worden ingelezen in OSV2020-KS.

Ga naar het scherm 'Importeren kandidatenlijsten' via het hoofdmenu 'Kandidatenlijsten'.

- Gebruik vervolgens de optie 'Selecteren (*.zip)' om het zip-bestand van de politieke partij te selecteren en in te lezen
- Vergelijk de hash-code die getoond wordt met die op het papieren kandidatenlijstdocument (model H1) en indien correct bevestig deze en rondt het importeren af door op 'Importeren' te klikken. Of als de getoonde gegevens niet correct zijn, annuleer het verdere inleesproces door terug te gaan
- Na het importeren worden de gegevens van de ingelezen kandidatenlijst getoond

Na het importeren van de kandidatenlijst kan een ontvangstbevestiging worden gegenereerd.

Nadat de kandidatenlijst is geïmporteerd, kunnen verzuimen voor zowel lijsten als kandidaten worden geregistreerd. Met de overgang naar de volgende fase, fase 3 'Herstel van verzuimen', worden de volgende documenten aangemaakt:

- proces-verbaal (model I 1)
- verzuimbrieven (OSV_2-1)

Na het aanmaken zijn deze documenten terug te vinden onder de menu, optie 'documenten'.

9. Herstel van verzuimen (fase 3)

In deze fase is het mogelijk om verzuimen als hersteld aan te merken, dan wel om kandidaten of een lijst te schrappen. In deze fase is het ook mogelijk om (ambtshalve) correcties aan te brengen. Nadat alle herstelde verzuimen zijn verwerkt en eventuele schrappingen en correcties zijn doorgevoerd, is de volgende fase het afronden van de lijstnummering.

10. Weergave van identieke kandidaten (fase 3)

In fase 3, 'Herstel van verzuimen', worden in het dashboard, onder 'Identieke kandidaten voor verschillende partijen' het aantal identieke kandidaten per partij getoond. Om 'identiek' te zijn, moet een kandidaat in meerdere lijsten binnen één kieskring zijn opgenomen.

11. Lijstnummering (fase 4)

Al in de voorgaande fases 2 en 3 is het mogelijk om de gegevens voor de lijstnummering in te voeren voor een partij (aantal zetels en stemmen bij de laatste verkiezing). Er hoeft niet gewacht te worden tot fase 4 om deze gegevens in te voeren. Het is de bedoeling dat in deze fase de lijstnummering wordt opgegeven. OSV2020-KS geeft slechts een advies.

Als niet alle lijsten genummerd kunnen worden, omdat er een loting moet plaatsvinden, wordt alleen een proces-verbaal (model I 4) aangemaakt t.b.v. de zitting van het centraal stembureau.

- Na de zitting kunnen de ontbrekende nummers in OSV2020-KS worden ingevoerd en dient vervolgens naar de fase 'Vaststellen kandidatenlijsten' te worden gegaan.

Wanneer alle lijsten zijn genummerd, worden met de overgang naar fase 5 de volgende documenten aangemaakt:

- Proces-verbaal Model_I-4.odt en .pdf Als er nog een lijstnummer ontbreekt omdat er geloot moet worden wordt een Model_I-4_onvolledig gegenereerd.
- Optioneel: Bijlage_Model_I-4, hierin zijn in OSV2020 aangemaakte bezwaren opgenomen.
- Document OSV_3-7_publicatie kandidatenlijsten.odt en .pdf voor de publicatie van de kandidatenlijsten.
- Bestand Kandidatenlijsten_AB2023_....zip
- Bestand Totaallijsten_AB2023_....zip
- Bestand Verkiezingsdefinitie_AB2023_....zip

Let op: In het proces-verbaal Model I 4 is in rubriek 9 (Geldige lijsten) bij kandidaten met een buitenlandse woonplaats geen landcode aanwezig. Deze landcode staat wel in de digitale bestanden en de OSV 3-7. U kunt deze desgewenst handmatig aanvullen in de I 4 met de landcode die in bestand OSV 3-7 staat.

12. Vastgestelde kandidatenlijsten (fase 5)

In de fase 'vastgestelde kandidatenlijsten' zijn de bovenstaande documenten en bestanden aangemaakt en is het proces voor de vaststelling van de kandidatenlijst afgerond.

Het kan zijn dat er beroep wordt ingesteld bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van Staten tegen de vastgestelde kandidatenlijsten. Als de rechter oordeelt dat de vaststelling van de kandidatenlijsten niet correct is geweest en er wijzigingen moeten worden aangebracht, kan terug gegaan worden naar de gewenste fase. **Let wel** dat als wordt teruggegaan naar de fase 2 'Inlezen en onderzoek', de situatie wordt teruggebracht naar de geregistreerde verzuimen en dat de afhandeling van alle verzuimen opnieuw dient plaats te vinden.

13. Documenten

In de menu optie 'Documenten/Tonen documentenoverzicht' staan de door OSV2020-KS aangemaakte documenten, zoals proces-verbaal model I 1 na onderzoek en proces-verbaal model I 4 met de vastgestelde kandidatenlijst. Let wel dat de documenten niet vanuit de applicatie kunnen worden geopend, wél vanuit de Downloads folder.